

УИЛИЯМ МАКДОНАЛД
КОМЕНТАР
НА НОВИЯ
ЗАВЕТ



Уилям Макдоналд

Коментар на Новия Завет

Том 2
Деяния – 2 Коринтяни

Издателство ВЕРЕН
п. к. 91, София 1408

clv

Christliche
Literatur-Verbreitung e.V.
Postfach 110135 • 33661 Bielefeld

Третото послание на Йоан

„Като цяло този последен поглед към християнския живот от апостолската епоха е нещо, над което изучаващият Библията може доста да се замисли. Описанието на нещата не се доближава до някакъв идеал, но свидетелства за свободата и жизнеността на една растяща вяра.“

Б. Ф. Уескът

Въведение

I. Уникално място в Канона

Третото послание на Йоан, най-малката книга в НЗ (само с един ред по-малка от Второто послание на Йоан в оригинал), е също илюстрация на божествената истина, че „всичкото Писание... е полезно за поука“. Както и при Второто послание на Йоан ключовите думи тук са „любов“ и „истина“. Но за разлика от Второто послание, което показва *твърдостта* на любовта чрез отказа да приемаш онези, които не учат истината, Третото послание показва *нежността* на любовта в оказването на помощ на тези, които са вестители на истината.

II. Авторство

Външните доказателства за Третото послание на Йоан си приличат с външните доказателства за Второто послание. Тези Писма са толкова кратки и толкова лични, че е напълно обяснимо защо външните доказателства за тях не са толкова многобройни като тези за Първото послание на Йоан.

Ориген и Евсевий включват това Послание към *антилегоменните* книги, т. е. книги, за приемането на които мненията не си съвпадат. Посланието е прието от Климент и Дионисий – и двамата от Александрия, а така също и от Кирил от Ерусалим. Мурасторанският канон не ни дава ясно свидетелство в този случай.

Вътрешните доказателства съвпадат с тези за Второто послание на Йоан, както и със свидетелствата за Първото послание. И трите подкрепят тезата, че са били написани от един автор.

Няма сериозна причина да се съмняваме, че апостол Йоан е написал това Трето послание, както и останалите две, за които се твърди, че той е техният автор.

III. Датироване

Както в случая с Първото и Второто послание на Йоан, така и при това Послание има предположения за две възможни дати на написване. Ако Посланието е било написано в Ерусалим преди неговото разрушение, вероятно това е станало някъде през 60-те години. По-често обаче изследователите смятат, че Писмото е било написано в един по-късен период, когато Йоан е живял и служил в Ефес. Затова повечето от тях приемат за по-вероятна една дата в периода 85-90 година.

IV. Историческа обстановка и основна тема на Посланието

Историческият преглед на това малко Писмо ни дава да добием една по-жива представа за църковния живот от втората половина на първи век. Само с няколко гребни шрихи на перото апостолът прави малки скици на трима герои: гостоприемния и духовен Гаї, достойния за похвала Димитрий и егоистичния и студен Диотреф. Диотреф е представител на силните и своеволни личности,

които могат да се появят във всяка църковна структура. От друга страна, той може да бъде представител на онази тенденция, която кара някои старейшини да се стремят към превъзходство над останалите в една група от равностой-

ни ръководители. Тази тенденция е дошла до развитието на „монархическото епископство“ (управление под доминиращата власт на един надзирател или епископ), която се е появила във втори век и продължава и до сега.

Схема на изложението

- I. Поздравление (1-4 ст.)
- II. Благочестивият Гаї (5-8 ст.)
- III. Властолюбивият Диотреф (9-11 ст.)

IV. Доброто свидетелство за Димитрий (12 ст.)

V. Планът на апостола и неговото благопожелание (13-14 ст.)

Коментар

I. Поздравление (1-4 ст.)

1 ст. Както и във Второто си послание Йоан и тук нарича себе си „**презвитер**“. Той отправя Писмото си до „**любезния Гаї**“, **когото** наистина **люби**. Макар и да не знаем дали това е същият Гаї, за който се споменава в Римляни 16:23 и Деяния 20:4, не можем да не отбележим изненадата си колко много научаваме за него от тези няколко стиха. Най-напред научаваме, че той е един любезен или възлюбен брат, човек, чийто живот го препоръчва на другите християни като вярващ.

2 ст. Но явно този наш брат не е добър със **зравето** си, тъй като Йоан му пожелава да **благоуспява** и във физическото си здраве така, както **благоуспява** в духовното. Когато апостолът казва „**молихте да благоуспяваш... във всичко**“, той едва ли си мисли за успех в богатство или материално благополучие. Най-вероятно той има предвид физическото благосъстояние на този наш брат, което се вижда и от израза „**и да си здрав**“.

Ние искаме ли *нашето* физическо състояние да съответства на духовното ни състояние? За съжаление не са ли много по-чести случаите, когато полагаме по-

вече грижи за тялото си, отколкото за душата си? Във връзка с това Ф. Б. Мейър отбелязва следното:

„Не е добре да отправяме този поздрав към всички наши приятели, защото ако състоянието на техните тела трябваше да съответства на състоянието на техните души, много от тях биха се разболели.“¹

2 стих се противопоставя съвсем ясно на учението на така наречените изцелители чрез вяра, които смятат, че всяка болест е резултат от някакъв грях в живота на един човек и че липсата на изцеление на този човек показва липсата и на вяра. Това обаче не важи в случая с Гаї. Неговото духовно състояние е добро, а физическото му – лошо. Това означава, че ние не можем да съдим за духовното състояние на един човек по физическото.

3 ст. Апостолът се е **зарадвал много**, **когато** някои **братя са дошли** и са **свидетелствали за верността** на Гаї и **как** той **ходи в истината**. Добре е да имаме **истината** в себе си, но освен това е добре да я показваме и в живота си. Ние трябва не само да **гържим истината**, но да **позволяваме** и на нея да ни **гържи**. Хората предпочитат да **видят една проповед реализирана в живота**, отколкото да я **слушат**. В този век на фактите няма нищо, което да **говори по-добре за Бога** от светия живот.